

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Relationes De Gloriosa Morte Novem Christianorum
Iaponensium**

Pasio, Francesco

Moguntiae, 1612

Epistolæ Aliquot. Ioannis, Et Michaelis Martyrum, Partim Ante, Partim post
Christo decretam esse cognôrunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68461](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68461)

Epistola Aliquot.

IOANNIS, ET MICHAELIS MARTYRVM,
PARTIM ANTE, PARTIM
post scriptæ quàm mortē sibi
pro Christo decretam
esse cognō-
runt.

*EPISTOLA MICHAELIS ad Præpositum Pro-
uincialem Societatis
Iesu.*

QUOD DEVS benevertat, ad
Te R. P. scriptum eo, vt hos
natales Domini nostri dies
lætos tibi illucere iubeam, certio-
remque te faciam de incredibili be-
neficio, quo Deus Opt. Max. ho-
minem plurimorum criminum re-
um (cuiusmodi me esse sentio) ni-
hil ta-

hil tale de se meritum afficit. quem
 ob confessionem sui nominis San-
 ctissimi, quattuor ipsos annos iace-
 re in custodia, multasque ac multi-
 plices ærumnas perpeti finit, quas
 inter tantis lætitiis, ac voluptatibus
 adhuc circumfluxi, vt non amplius
 vnum diem in carcere mihi moratus
 videar. id quod inusitata quadam
 Dei benignitate fieri intelligo, quam
 equidẽ meo ingenio, vt est hebes, &
 exiguũ, nequeo cõprehendere. Nu-
 per, cùm grauem mihi morbum De-
 us obiecisset, metuere cœpi nè ex-
 tingerer in carcere, sed visum est
 illi vitam mihi proferre, vt me mise-
 ro homuncione sanctæ fidei, & veri-
 tatis doctrinæ suæ teste vtatur. Non
 possum, quæ est mea vilitas, atque
 stupiditas, pares tanto beneficio
 gratias agere. Interea quàm fieri po-
 test abiectissimè de me ipse sentiens,
 agnosco, & veneror munus omni
 æstimatione præstantius, quo Deus
 pro sua infinita humanitate, me cu-
 mulat

80 RELATIO DE
mulat; Tuis, vt opinor, R. P. alio-
rumq; de Societate Patrum ac fra-
trum sacrificiis, & precibus inter-
cedētibus. Quapropter plurimum
omnibus ac seorsim tibi me debere
profiteor. Quæso vt hæc tua in me
officia constare velis. Vale VII.
Idus Ianuar; MDCIX.

EIVSDEM.

*Ad P. Ioannem Baptistam
Baezam spiritualem Pa-
trem suum.*

HAs R. P. ad te litteras scri-
benti DEVS, precor, adesse
velit. Quartus decimus an-
nus agitur cum Nangasachum pro-
fectus, vt Luciam Benedicto marito
eius demortuo solarer, redii in me-
moriam, sæpe illum auctorem mihi
fuisse, vt Christianus fierem. Itaque
cùm Luciae dixissem velle me Chri-
stiano;

MARTYRIB. IAPON. 81

Christianorum sermonibus operam dare, illa Gomezium hominem de Societate non Sacerdotem accersit. Huius institutionibus certò persuasum mihi est, vnum esse Deum, in cuius ditione sit hoc vniuersum, omnipotentem, qui cælum, terram, cetera procrearit, omniaq; suo nutu administret & regat. Comperi etiam Comes & Fotoques, quos ad eum diem adoraram, ficta esse & vana numina. ad hæc quicquid fecissem, dixissem, cogitasset peruersum fuisse, & cum ratione pugnassem. Constitui ergò ad baptismum accedere, quem mihi P. petrus Paulus contulit, quo tempore de tanto beneficio multas Deo gratias egi, qui ad eum diem viuere me passus esset. Enixè præterea optabam vt vterque parens, coniunx, liberi, propinqui, & amici mei quamprimum erudirentur diuina doctrina, eamq; complecterentur. Id quod deinde fecerunt, & incredibili mea

F volu-

voluptate baptismo initiati sunt. Ab
eo tempore cor mihi mirificis sem-
per gaudiis abundavit, cœpique fla-
grare cupiditate totum me, omni-
bus in rebus siue prosperis siue ad-
uersis, diuino arbitrio permittendi.
sentiebam magis ac magis immergi
indies animum in amorem pro-
creatoris sui, atque ardentem deside-
rare, vt, quibuslibet ipse vellet, mo-
dis mos eius volūtati gereretur. Ve-
rum, vt eram multis peccatis coo-
pertus, hæc & alia eiusdem generis
mea vota irrita cadebant, cùm ad
perficiendum, quod optabam, vis
animo deesset. Quare assiduis pre-
cibus sanctissimam matrem D. N.
IESV CHRISTI Mariam orabam,
vt meam humilitatem, & miseriam
miserata, eundem Dominum no-
strum exoraret, vti ad gloriam ipsi-
us Dei Opt. Max. meam, parentum,
vxoris, ac liberorum vitam ei serui-
endo feliciter consumi vellet: Et
quoties supplicium de fonte aliquo
sumi

Ab sumi spectabam, mecum ipse sic lo-
 quebar. Quid mihi faciendum est,
 quando isti rerum fluxarum causa
 tam immania patiuntur, & tam pre-
 tiosam vitam tam male impēdunt?
 ô vitam acerbam, & miserabilem
 quæ sine fructu finitur! & quanquā
 multarum culparum, nullius bene-
 promeriti essem mihi conscius, assi-
 duo tamen, etiam quoties iter face-
 rē, incendebar desiderio pro Chri-
 sto omnes ærumnas, supplicia, ho-
 minum iniurias, atque insectatio-
 nes, quæ homini in hac vita accide-
 re possint, tolerandi, vtque meum
 palam cum fontium cadaueribus
 proponeretur. Huius vt me voti
 compotem faceret, Deum identi-
 dem per immensam suam bonitatē
 obtestabar, ne me, si vsu veniret vt
 ipsius honori ac gloriæ seruiens ad
 pænas vocarer, desereret. Spes om-
 nes meæ sitæ erāt in sanctissima Ma-
 tre Domini nostri Iesu Christi Ma-
 ria, quam assiduò obsecrabam, vt

partes sibi sumere dignaretur eiusdem Domini deprecandi, vti pro sua clementia, ac facilitate mihi, parenti, vxori, filiis concederet in ipso, & pro ipso vitam finire. Atque ita totus ab ipso pēdens, quid diuina prouidentia de me fieri decerneret, præstolabar. Contrà verò cū, vt sum imbecillis, corporis necessitatibus, quibus cōflictabar, angerer, eas commutandis locis, & abiectis, ac vilibus operibus faciundis, atq; seruienda apud quempiam seruitute depellere cogitabam: Verūm, Deo suo instinctu auxiliante, his cogitationibus obstiti, postquam mihi ipse persuasi, nullum iam quidem, ad deseruiendum Domino nostro, Yatzuxiro commodiorem, & appositiorum locum esse. Intelligebam enim quamuis hominibus contemptui essem, atque ludibrio, hunc tamen contemptum, atque ignominiam, si ex amore in Deum patienter feratur, omnibus etiam eorum
qui

qui in maxima apud huius seculi homines existimatione, & honore sunt, dignitatibus fastuique antecellere. Cæterum cùm animo iam pacato essem, atque tranquillo, visum est Domino, vt ego tantus peccator eius sancti nominis causa raperer in vincula: qua de re immensas illi gratias ago. neque possum eius in me miserum tam propensæ voluntatis, & tam singularis, beneficii magnitudinem verbis assequi: quando quidem sentio Deum Opt. Max. his vinculis, velut manu iniecta, corporis atque animi mei possessionem vsurpauisse. Igitur ab eo tempore ad eò totus in eius potestate fui, nihil vt esset quod aut molestiam mihi creare, aut mentis statum perturbare posset. Quocirca quibus verbis tantum beneficium, quo me Deus tot peccatis alligatū pro sua benignitate complexus est, explicare, nedum amplificare possum? neque video quid pro eo offi-

cii possim referre. Equidem nolim morbo interire in carcere, siquidem illud esse videtur, quo Deus meo corpore ad suam gloriam sit vsurus. Neq; aliud iam mihi suppetit, quod Domino offeram, præter hoc studium vitæ ad eum diem conseruandæ, quo productus in aciem, ipsius auspiciis, ac præsidio, multa militum millia vnus profligem, & corpore meo, ob ipsius sanctum nomen, veramque cælestem doctrinam propugnata, in eodem cum facinorosis loco, proposito, per has omnes regiones cum maxima gloria eius fama diuulgetur. Ad hæc omnia impetranda adiutricem mihi delegi sanctissimam matrem D. N. I E S U CHRISTI Mariam, agoq; Deo magnas gratias, quòd ad hoc temporis momentum constantem in his animum mihi præstiterit. quo momento eccetibi Sandeyu Faber tignarius nunciatum venit, certissimò hodie mihi vitam ereptum iri. De quo
qui-

MARTYRIB. IAPON. 87

quidem nūcio laudes Deo gratesq;
habeo, eiusque interea maiestatem
veneratus, meamque vilitatem de-
spicatur habens, opperior apparito-
rem, qui me ducat. Quanta animus
meus voluptate perfruatur verbis
non possum exponere, itaq; quoni-
am addere plura non licet, hic finem
facio. Amoris tamen memoriam,
quo me omni hoc tempore profe-
cutuses, nullus depono. Quæso te,
vt errores mihi omnes meos con-
dones. III. Idus Ianuarii, anno
MDCIX. quo eodem die Marty-
rio perfunctus obiit.

IOANNIS MARTYRIS.

*Ad Patrem Proprepositum
Prouincialem.*

DEVS R. P. hunc meum ad te
scribendi laborem fortunet.
Adest illud, diuina prouiden-
tia decretum, cūm, vt semper opta-
ui, Do

F 4 ui, Do

ui, Domino nostro, mei in eum amoris testandi, honoris & gloriæ ipsius propagandæ, & fidei nostræ sanctæ tuendæ causa coniugē, filios, familiam, cætera, atque adeo vitam ipsam deuoueam. Non possum his meis inconditis verbis exprimere, quanti hoc præcipuum beneficium à Domini nostri benignitate in me profectum pendam, atq; æstimem. Non possum pares tibi gratias referre pro sanctis & salubribus consiliis, quæ mihi dedisti, pro amore, quo me omni hoc tempore comprehendisti. in primis verò quod inter sacrificandum, & precandum, mei semper memoriam colueris. Ego maximus peccator quatuor annorū spatio magna cum voluptate, & solatiis, ærumnas carceris pertuli, vt tot in eo exactæ veris, autumniq; tempestates vnius horæ instar habuisse videantur. Et nunc offero, vtī semper expetiui, Domino nostro res omnes meas, & vitam, & quoniam

niam, quid de hoc collato in me
Dei munere sentiam, non possum
calamo describere, finem hic scri-
bendi facio.

*Eiusdem ad P. Ioannem Ba-
ptistam Baezam spiri-
tualem suum Pa-
trem.*

DEo sua gratia opitulante, ac
fauente, has ad te R. Pater
litteras do, quibus de meiste-
rebus certiore faciam. Decem
ab hinc annis penitus eram tenebris
errorum, quibus Ethnici tenentur,
immersus, & multigeneribus no-
xis impeditus. Sed postquam Deo
Domino nostro pro sua incompre-
hensibili, & infinita misericordia
placuit, vt sacro baptismo ablue-
rer (cuius gratiæ causa nullum fi-
nem facio gratias agendi, diuinam-
que prouidentiam & benignitatem

F 5 prædi

prædicandi Janinus mihi meus sanctæ fidei lumine collustratus est. Quare reputans cum animo meo beneficia, quæ ille cæli terræq; dominus in genus humanum, ac seorsim in me quoque hominem tam noxium contulit; ac præcipuè quod Iesus Christus D. N. Dei filius, nostræ salutis causa homo sit factus, & crudelia supplicia, necemq; pertulerit: video me, ne minimæ quidem guttulæ huius velut immensi gratiarum, & beneficiorum diuinorum pelagi, paria referre posse. neci amoris mei testificandi, ossa mea comminuam, & corpus in pulverem, ac cinerem redigam. Idcirco continuo illud vnum enixissimè studeo, vt, minimum, coniugem, liberos, familiam, domum, & fortunas, vna cum vita pro meo in ipsum amore, eius gloriæ quærendæ, sanctæque fidei propagandæ causa Domino nostro cōsecrare liceat: nulla re, quam ipsius liberalitate acceperim,

rim,

rim; excepta. Enim vero, vt sum infelix peccator, viribus meis id assequi non possum. Ab sancta igitur Maria identidem enixius contédo, vt hanc mihi gratiam á filio suo Iesu Christo fieri postulet. Biennio postquam ad Christum me adiunxi, bella, ac tumultus in Fingo extiterunt, quibus factum est, vt regnum, quod Christiano Principi paruerat, in Ethnici hominis, qui sæuus est hostis Christiani nominis, potestatem veniret, à quo Christi fideles vehementer exagitari cœpti. quo tempore, cum in Fingo natus non essem, non erat cur in eo mori cogerer, vt cui integrum tali tempore esset tota regione excedere, & Nagasachum, aut in patriam semigrare. Verùm illa cupiditate, quam supra explicui, impulsus, decreui ad seruiendum Deo nullum esse hoc regno opportuniorem locum, proinde sedem in eo fixi. Progressu tēporis, cum ingrauesceret persecutio,

tio,

tio, quinque annis ita Deo me corroborante, & suppetias ferente, vixi, vt neque hostibus vnquam cederem, & aliis etiam hominibus, quatenus vires meæ ferebant, opitularer. Non cessabam interea vota Deo facere, vt mihi facultas esset non aliud quàm gloriam ipsius spectanti, pro ea me totum impendere. Ad extremum Gubernator ciuitatis mihi ad se coram accersito memorat, grauiter succensere Canzuyendum, quod essem Christianus. Proinde aut ad Ethnicismum redeundum mihi esse, aut per multiplices cruciatus vitam amittendam. Respondi præcise: faceret, diceret quod vellet. Christianum nunquam me esse desitutum. Dominum, quem adorarem omnipotentem esse, cælum ac terram fecisse, pro arbitrio res omnes moderari, beneficia eius, quæ æstimari nequeant, in mortali-um genus extare. exorsus etiam sum sermonem de mysteriis Incarnationis,

nis, Passionis, & mortis Saluatoris
 nostri, aliisque fidei nostræ capiti-
 bus. quæ ipse sibi probari, & con-
 gruenter rationi videri aiebat. cæter-
 um faciendum sibi esse Canzuyeri-
 doni mandatum, quo me in custo-
 diam dare iuberetur. Propediem,
 ubi is reuertisset, cogniturum quid
 porrò de me fieri vellet. Atque ita
 custodiæ sum traditus. Sermo hic
 meus rudis & abiectus non est par
 profecto illi gratiæ & beneficio, quo
 eo die cumulatus sum declarando.
 atque hoc eorum, quæ liberalissima
 manu in me contulit, primum duco.
 Ærumnis carceris nihil moueor. id
 vnū excrucior, quod olim huius ca-
 duci corporis victus illecebris pec-
 cata multa & grauiâ peccaui. Qua-
 propter, quoad per imbecillitatem
 meam licet, absq; intermissione pre-
 ces, flagellationes, ieiunia, ad hunc
 diem frequenter, iamque eidem Do-
 mino nostro dedicaui, vt optabam,
 vxorem, liberos, familiam, facultate-
 tes,

tes & super hæc omnia corpus, & animus meum. Quoniam verò scribendo non possum persequi, quam mihi huius gratiæ perspecta, & ad immortalem memoriam animo penitus infixata sit magnitudo, hic epistolam claudam. Multa mihi essent præterea Tibi R. P. si tempus sine-
ret, perscribenda. Sæpe hætenus fama fuit, de nobis supplicium sumptum iri: sed nullo adhuc effectu. idcirco verebar ne etiã rumor, qui modo de nostra morte allatus est, vanus esset: sed, Deo providente, ad exitum videmur devenisse. breui enim nos neci dedit. Hætenus Ioãnes. Sed quia Martyrium in Idus Ianuar. reiectum est, locus fuit quæ sequuntur ad hanc epistolam adscribendi. Iam, vt ad superiora non nihil adiungam, profiteor me amorem in me Tuum R. P. pro dignitate verbis commendare non posse. Nam etsi ita tulit voluntas, & immensa misericordia sanctissimæ
Trini;

Trinitaris, estque magistro ac duce Spiritu sancto perfectum: Tua tamen manu baptismo expiatus, crebro deinde aliis sanctissimis Sacramentis, atque optimis consiliis ac monitis abs te sum adiutus. Inde cum, Dei gratia me prosequente, fides altiores in animo meo radices egisset, cœpi considerare attentius, quemadmodum omnipotens & æternus Deus Dominus noster, in quo bonum omne, verumque omnis perfectio infinite reperitur, ut pro sua immensa bonitate diuinæ illius suæ gloriæ quasi redundantes, & superfluentes copias nobiscum participaret, cælum, terram, res denique omnes, quæ vnquam esse cœperunt, è nihilo creauerit. Neque oratione percenseri possunt beneficia omnia cælestia, quæ idem Deus humano generi præstitit, postquam ille, profusa per peccatum Procreatoris sui gratia, Paradiso, beatæ cuiusdã vitæ sede, exturbatus est. Quippe, ut sancti-

Etissi-

ctissima illa diuinitas naturam humanam abiectam subleuaret, homo esse sustinuit. Quod quidem beneficium captum omnem humanæ mentis excedit. Siquidem tanti fuit illi, tot bona, quæ deinde ad nos deriuata sunt nobis acquirere, vt suum commodum post habuerit. Tringinta tres annos in hoc mundo sanctissime exegit, & quod caput est, postremum illum suum agonem per acerbissimos cruciatus vsque ad necem peregit. Est autem inter homines eo consilio versatus, vt condonatis, ipsius interuentu, ab æterno Patre peccatis nostris, noxiam deinceps omnẽ fugeremus, & promptè ac facile virtutum officia præstaremus. ergò Magistrum ac ducem se præbuit voluntati Dei obsequendi, Dei amori, Dei seruiendi studio res omnes postferendi. Hæc dum cum animo reputo, satis intellexi operæpretium esse, quanto maximo possis odio culpam omnem quamuis le-

uis leuem refugere. Hoc etſi in ſede-
 rat animo, tamen, vt eram quadam
 prauī cōſuetudine deuinctus, eua-
 neſcebāt ſcilicet id genus animi mei
 propoſita. Idcirco ad S. Deiparen-
 tem Mariā perſugere ſtatui, eamq;
 pro me deprecatricē adhibere, bea-
 tos quoque Angelos & homines, vt
 veniam mihi impetrarent delictorū
 omnium, virtutumque copiam, im-
 plorare. Ea quoque gratia propoſui
 ſexta cuiuslibet hebdomadis feria
 ieiuniū ſeruare, quod, Deo propi-
 tio, eo anno feci. Sequenti verò año,
 ac deinceps ad hoc vsq; tempus, nō
 ſexta modò feria, ſed etiam ſabbato
 eundē morem tenui. adiunxi deinde
 ad ieiunium vnā in ſingulas hebdo-
 madas flagellationē, atq; in carcere
 quidem omnibus ſextis feriis & ſab-
 batis, aliquot verò ab initio elapſis
 mēſibus, quater quo hebdomadi-
 bus, in meipſum flagris animaduer-
 ti. Poſtulabam præterea perpetuo à
 Domino in precibus, & ſacris medi-

G ratio-

tionibus, quæ scio, quàm, ob meam
solicitudinem, nihili sint, hanc mihi ut
gratiã faceret, uti me quãtus qua-
tus sum, filios, coniugem, familiam,
domum, rem familiarem, cogitatio-
nes, verba, negotia, omnia cetera
dedicare ipsius numini Maiestatiq;
liceret. Ad vltimum, quæ est imen-
sa eius clemẽtia, & bonitas, dignum
me putavit qui eius causa vincerer.
Pro quo beneficio, quo mihi quidẽ
præstãtius nihil accidere potuit, no-
cẽ dieq; domino gratulor, simul ro-
gãs, in eorum ut me numero esse pa-
tatur, qui Christi amore suppliciis
se torqueri, & vita multari patienter
perpessi sunt. Orabã quoq; pro Ec-
clesia, ut omnibus, qui in ea sunt ar-
ctẽ colligatis, eius nominis splen-
dor in dies augetur: pro Pontifice
maximo: ut Christi D. N. doctrina
omnibus oris promulgetur, ac pro-
pagentur, atque adeo ut omnes ad
Christum se congregent: pro Chri-
stianis populis, ut pace, & tranquil-
litate

litate fruantur. Impensius verò pre-
 cabar pro Iapone, atq; in primis pro
 Episcopo. pro propræposito Socie-
 tis, pro omnibus Patribus, fratribus,
 atq; alumnis eius, pro omnibus qui
 hominū animas curāt: pro hæreticis,
 schismaticis, & apostatis: pro iis, qui
 in lethali sunt noxa: pro animis qui
 purgatorio igne expiantur: pro om-
 nibus deniq; qui alia quapiam ne-
 cessitate conflictātur. Initium autem
 plerumq; precādi faciebam de me-
 dia nocte, eamq; ad tēpus vsq; pran-
 dii producebam. A prandio capta
 modica quiete lego spirituales li-
 bellos, ac deinde ad commentatio-
 nes meas sacras me refero. Vbi cæ-
 nauī, & paulisper somno indulsi, ad
 coronam precatoriā preces exigo.
 His mihi officiis pietatis intento li-
 en obstrui cœptus. Hactenus Ioan-
 nes, qui eodem die ductus ad Mar-
 tyrium, tempore exclusus im-
 perfectam periodum
 reliquit.

G 2 EIVS

EIVSDEM MARTYRIS Ioannis Ingorò scripta XIII. Kalend. Februar. Anno MDCV. ad Christianos YatLuxirenses, qua narrat, quid inter se, & Gubernatorem eiusdem oppidi sit actum.

CACVZAYEMON Gubernator, postquam in conspectum eius veni: Quod, inquit, rationem sacrorum Canzuyendoni lege vetitam sequare, grande piaculum est, cuius abs te poenæ poscendæ sunt. Si tamen Christianus esse defines, res tibi erunt in tranquillo. ad hoc ita respōdi: Domine: Nulla res plus mihi voluptatis, & gaudii, nulla vberiore Deo iuges, atq; infinitas gratias agendi materiam afferre potest, quam diuinæ illius maiestatis causa suppliciiis mactari, sanguinemque profun-

profundere. atq; id vnum in medi-
 tationibus omnibus sacris, & preci-
 bus spectro, vt ad id accingar. Hinc
 coniecturam facere poteris, quàm
 longè absim à consilio ad Ethnicif-
 mū redeundi. Ego verò, inquit, Gu-
 bernator, obstupesco. neque enim
 quèquam hominem æquè ac te vul-
 tu hilari vnquam vidi. Deinde in-
 troducto in interiora suarum ædiū:
 Vnde, inquit, mi frater, hæc tua
 immodica lætitia? Tum ego con-
 uersionis meæ historiam à capite ar-
 cessens: Cum, inquam, annis supe-
 rioribus, sectarum Iaponiarum do-
 ctrinam iis libris legendis cognosce-
 re studerem, qui fama, & eruditio-
 ne præcellunt, multa in iis absurda,
 multas fictas fabulas, multas frau-
 des comperi: quis verò auctor ef-
 set cæli, terræ, hominum, & reliquæ
 vniuersitatis, mirum silentium. Vn-
 de in eam opinionem sum adductus,
 vt omnia fortuitò ac spòte extitisse
 crederem. Quare qui salutem ani-

G 3 morum

morum appetant, & quærant, meas nugas agere. quæ in hac vita sint ea sola aliquo numero esse debere. Postea verò Murus oppidum, quod mihi patria est, in potestatem venit Augustini Fingonocami, qui omnibus suæ ditionis hominibus auctor erat, vt, quod iam ipse fecisset, Christi instituta sequerentur. tum verò ad conciones itare cœpi, & interdum cum concionatoribus congregari. cū interea, neque vt fateer, neque vt crederem vllam esse ad salutem animi viam, animus induci posset. Aliquāto post temporis interuallo huc Yatzuxirum veni, vbi Christianis nonnullis ea exposui, quæ mihi dubitationem de animi immortalitate faciebant. quæ cū illi negarent se posse refellere, eorumq; confutationem à quopiā de Societate se petituros esse dicerent, enimverò tantopere me ipse circumspicere cœpi, tantumq; fastu & arrogantia intumescere, nullum vt Sociorum mihi
compo-

componi posse crederem. Interea loci reuertitur è Coraiano bello conixi Iacobus Mimafaca, qui sua facundia, religionis ardore, & præstantibus virtutum exemplis maiorem populi, ac nobilitatis partem, atq; adeò me quoq; omnium peruicacissimum adduxit ad Christum. Non prius tamè ad baptismũ accessi, quam rationes omnes, quas ad demonstrandam certã ad salutẽ viam Christiani afferunt, cõsiderauissem cum animo, & singularum momenta expendissem. Ibi verò manifesto comperi, & manu tenui, fieri non, posse quin aliquis sit totius vniuersitatis parès, & quin doctrina ab illo prodita certa sit, atq; omnis erroris expers. Risit ad hos meos sermones Cacuzayemon, & : Nimirum, inquit, res festiua foret, si qui de Christianis quæstionem habet, eosq; castigare cogitat, victus eorũ sermonibus caperetur. Equidem nunquam existimaui Amidam, aut

Xacam salutem dare posse: neque probabile mihi videtur, quod Benzi prædicant, eum qui hoc solum dixerit, Namù Amidabut, certo ad salutem esse venturum. Idem de Christianis meum est iudicium, quos equidem solis IESV & Mariæ nominibus pronunciandis, absque aliis operibus bonis, non credo felicitatē adipisci posse. Porrò quemadmodū Xacà multorum mendaciorum, & technarum artifex fuit, ita non satis scio, num vestri Patres eandem non insistant viam, neque rectè an secus sint animati, neq; omnino quid propositum habeant. Neq; satis possum statuere, an, quoniam è remotissimis orbis partib⁹ huc aduecti, res patrias tanto eloquentiæ artificio, & animi impetu tollunt in cælum, vt plebem admiratione permoueant, idcirco tantā fidem mereantur. Neq; verò ego, inquam, solis Patrum sermonibus nitor, sed rationum, quas adducunt, firmitate, quibus cognitis non

tis nō habet mēs animi, quod ultra
 requirat. itaq; nunc vel illa vna me
 cogitatio iucundissimè afficit, quod
 Christiani nominis causa sit mihi
 moriendum. Tum Cacuzayemon:
 Multi, inquit, homines animosi &
 fortes mortem nec flocci fecerunt.
 neminem tamen existimo tali tem-
 pore tantam, quantam in te video,
 lætitiā, ac serenitatem vnquam o-
 re prætulisse. Cui ego: Hoc gaudiū,
 inquam, Domine, animique iucun-
 ditas, non aliunde quàm ex persua-
 sione nascitur, aliam superesse vitā,
 vnumq; esse rerum creatorem. quæ
 quidem persuasio perinde mihi cer-
 ta videtur, ac si manibus rem tenerē.
 Subiicit Gubernator: Nimirum tu
 homo nimiū simplex, quicquid Pa-
 tres dixerint confestim tibi persua-
 des. Doleo, crede mihi, homini tali
 bonitate, & candore animi, qualem
 in te animaduerto, esse pereundum.
 Respondi: at ego, Domine, non isto
 pacto, quo me esse inducis animum,

G s simpli-

simplicem, & syncerum me esse iudico. Quippe cum ante susceptum baptismū, huius seculi negotiis immerfus iacerem, securus futuri, hominibus interdum imponebā. nunc autem, quæ Ethnici prima ducunt, atq; adeò vitam ipsam assis non æstimo. quam si propter meum in Procreatorem meum amorem, eiusque gloriæ studiū amisero, cum ea æternam, & felicem illam, quæ in cælis degenda est, commutauero. atque utinam, Domine, Patrum doctrinā complectare: idem, crede mihi, senties, ac prædicabis. Ibi Cacuzayemō: Simonem, inquit, Taquendam popularem, & amicum meum intimū, etiā cum vnus digiti iacturā seruare cupiebam. at ille omnibus consiliis meis abiectis, insuper Christianis consulebat, ne à suis institutis discederent. id quoniam cum manifesto legis Canzuyendonianæ desplicatu coniunctum erat, mihi illum ab interitu liberare non licuit. Hunc o-

raui

raui non semel per amorem, quo in me ferretur, vt, quoniam quæ ad æternam salutem pertinerent tam liquidó cognosceret, ea mihi ita declararet, vt perinde á me, atq; ab ipso capi possent. at ille eas eiusmodi res esse aiebat, quas se verbis explicare posse diffideret. Ad extremum, iubet me ire in carcerem: recepit tamen, vbi venisset Canzuyédonus, apud eum de mea liberatione acturum. Egi gratias de hac eius in me voluntate: maius tamen beneficium futurũ, si casus mihi esset pro IESV CHRISTI seruatoris mei nomine sanguinem fundendi. Hæc est summa eius sermonis, quem cũ Governatore habui. Vos in agẽdis. Deo gratias pro tãto beneficio, quãtum est Dei causa captum esse, me quæso adiuuate. Orate etiam Deum Opt. Max. vt maiore in me quotidie clementia, ac misericordia utatur. Hactenus Ioannes Ingorò. Cognitum est præterea obiurgatum eũ à Cacu-

à Cacuzayemone, quòd ossa quatuor crucifixorù Magdalena, Agnetis, Ioanna, & Ludouiculi furari, & Nang-fachi vendere non dubitauisset. Cui negauit Ioannes posse à quoquam se talis nundnationis cõperiri, fateri tamẽ nonnulla fortuito in terram delapsa, vt Christiano ritu humaret, sublegisse.

*EPISTOLA TRI-
um Martyrum, é carcere
Yatluxirensi ad P. Propre-
positum Prouincia-
lem Societatis
Iesu.*

Mirificè Tuis litteris, Reuerẽde Pater, recreati ac refecti sumus. Quod ad nos attinet, tametsi semper aliquam Dei causa aduersa patiendi occasionem expectauimus, verebatur tamẽ, ne, quod peccatis inquinati essemus, voti nostri

stri compotes esse non mereremur. Nunc autem postquam ob confessionem sanctissimi eius nominis captiui tenemur, effusam animi nostri lætitiã eloqui non possumus. neq; satietas vlla nos capit grates laudeſque Deo habendi, tum pro hoc tam eximio munere, tum pro cupiditate tantas iniurias, ac tormenta, quanta maxima mortalitas ferre possit, exemplo Domini nostri Iesu perferendi, quam ille cupiditatem magis ac magis indies in pectoribus nostris accendit. De coniugibus, liberis, propinquis nihil angimur, postquã eos vnã cum vita nostra iam Deo deuouimus, & tibi, cæterisq; Patribus sunt commendati; Yatzuxirẽles Christianos pro nobis Ioannes Zyemon regit, & curat. Quæso te vt eos soleris, & arrigas, vt sibi constant, neq; socordium quorundam, & infeliciũ hominum vestigiis insistant, quos hac postrema persecutione lapsos esse magno nostro mœ-

110 RELATIO DE

rore cognouimus. Allatū est ad nos
Sacerdotem quendam è Societate,
Cum motum profectum esse. At-
qui scito Reuerende Pater, si eo cō-
filiio hoc iter susceptū est, vt de no-
bis liberandis conueniat Canzuyē-
donum, nobis id non placere, atq;
hoc officium magno nobis dolori,
& molestiæ futurū. Tu. R. P. & ce-
teri de Societate, vestris quæso S. Sa-
crificiis, ac precibus à Domino im-
petrate, vt nobis facultas detur ne-
cere eius causa sustinendi. Cætera
nostram vicem Ioannes Zyemō re-
feret. Quæso te vt nobis ignoscas,
quòd tanta confidentia, & mino-
ri quam par erat obser-
uantia, has ad
te scripse-
rimus.

RELA.

RELATIO DE
Martyrio.

Trium Christianorum Iapo-
nensium in Regno Fi-
rando.

YAMANDA locus est in insula
Ichizuchi, quæ in ditione est
Matzurafoim Reguli Firan-
densis grauis hostis, & persecutoris
Christiani nominis. in ea XVIII.
Kalend. Decemb. anno MDCIX.
Martyrium peregerunt tres Chri-
stiani honesto in ea insula loco ho-
mines, Gaspar, Ursula eius coniunx,
& Ioannes eorum filius.

Gaspar filiam suam Mariã in ma-
trimonium tradiderat homini pri-
mario, vt qui partem eius insulæ ad-
ministraret, sed ante alios idolorum
cæremoniis dedito. nomen ei erat
Condochisano. Is cum varia iniis-
set consilia, vt coniugem à Christi
fide abduceret, non dubitauit eti-
am pa-

am patrem rogare, vt idem puella
suaderet. At ille stultam Ethnici ho-
minis petitionem nec ad aures ad-
mittere, & filiam hortari, vt constā-
tem præstaret animum. Neque illa
sibi vnquam defuit, donec comper-
to, se citra Seruatoris nostri contu-
meliam, cum tali marito viuere non
posse, in paternam domum remi-
grauit. Condochisanus indignatio-
ne ob id excandescēs, vltimum ho-
mini familiæque eius exitium parat;
ergo per Bonzum quendam præci-
pue auctoritatis, qui cœnobium
quoddam regebat, Regulum Firā-
densem certiozem facit: non deesse
in Ichizuchi Christianos, qui, con-
tra ac ipse vetuerit, non modo hoc
nomen profiteantur, sed homines
quoq; Ethnicos ad suam persuasio-
nem conuertant, si inquiri iuberet,
vera ab se memorari comperturum.
Regulus negotium mandat huic ei-
dem Bonzo, deinde alteri cuidam
item Bonzo ex deterrima omnium
Iaponē.

MARTYRIB. IAPON. 113

Iaponensium sectarum, quã Yam-
buxi vocant, qui pactionibus cum
Dæmone infames, caua montium,
& densa siluarum incolunt. his ad-
didit eum, qui alterã insulæ partem
cum potestate gubernabat; cui no-
men Inouye Vmanoio. His impera-
tum vt Christianos de medio tolle-
rent. Igitur cognito Gasparem vna
cum familia Christi fidem profiteri,
atq; non multò ante tres infantes i-
nitiasse baptismo: esse quoque om-
nium Christianorum Ichizuchensi-
um facile principem, quippe qui ad-
mirabili quodam ardore pietatis
sermone de rebus diuinis habeat,
& festos ac ieiuniorum dies denun-
ciet: cuius rei gratia calendarium,
& varios libellos ad pietatem vtilis
in Iaponensẽ linguam conuersos si-
bi parauerit: his de causis hominẽ
cum Ursula coniuge, & Ioanne filio
occiderunt. Gaspar vbi se à Firan-
densi Regulo capitis condemnatum
audiuit, paullisper coram imagine
H Deipa-

Deiparentis Virginis comprecatus, vltro se ad Vmanoium Gubernatorem contulit, mori se paratum esse testatus. Euestigiò ad eum comprehendendum, & alligandũ ab aliquot militibus concurrunt. quibus Martyr: Fratres, inquit, quãdo Christiani nominis causa mihi moriendũ est, vana est hæc vestra diligentia, & cautio, ignauissimus quique, atque adeo puer, vestris in me partibus agendis par esse possit. Vincit noctem vniuersam precando, seque præparando traduxit. & Christianis, qui Gubernatoris iussu excubias apud eum agebant: Libentissimo, inquit, animo morior, & plenus spei, quod ad cælum sim peruenturus, qui ob professionem fidei Christianæ sanguinis ac vitæ iacturam faciam. Vestri verò me miseret, quibus in hoc mundo sit morandum. Instat Gubernatori, vt ad exemplum Seruatoris nostri, in cruce sibi emori liceret. Cum ille id negaret, quòd
neq;

MARTYRIB. IAPON. 115

neq; Regulus ita iussisset, neque in
ea insula cuiquam hoc supplicii ge-
nus decernere mos esset: at saltem,
inquit Gaspar, eo loco vitam depo-
nam, quo, antea ceptam persecutio-
nem, fixa crux erat, & maiores, ac
propinqui mei sepulti iacent. Post-
quam annuit Gubernator, cum i-
nibi esset vt exderetur, spacium Deo
se commendandi petiit, daturum
se deinde licitori signum, quod suum
esset faciendi. Paulisper submissis
genibus, & sublatis manibus preca-
tus, tempus esse innuit. Tum Gu-
bernator, quo honori eius magis
consuleret, sua ipse manu caput eius
ceruicibus abscidit. Idem, cum Bon-
zus Yamabuxi, vt in cadaueribus Ia-
ponii solent, acinacis sui in Gaspa-
ris corpore periculum facere vellet,
vetuit, & Christianis qui aderant, vt
corpus in veteri coemeterio, nostro
more, terræ mandarent permisit. E-
odem die, quo beatus Gasparis ani-
mus ad Deum profectus est, ex ædi-
bus

bus suis, in quibus capti tenebantur, Ursula, & Ioannes producti, supra quam credibile est, de hac sua felice sorte gaudio gestiebant. neq; agendis Deo gratias, quod eo honore se dignatus esset, ut eius causa vita priuarentur, exsaturari poterant. Cum autem lictores minarentur, nolle se eis vitam auferre, & accersitos esse dicerent à Governatore, ut, quod Gaspari fecisset, eorum necem exilio permutaret; Ambo enim uero Gasparem iam vita defunctum confirmare: nihil sibi antiquius esse, quam eum sequi, ac proinde flagitare, ut, ne Christiani nominis causa se perimere morarentur. Percussores in præsens quidem tacuerunt, sed cum progressi iter facerent, vnus militum ex improviso coortus semel Ursulã acinace ferit, qua plaga necdum extincta, procumbit in genua, & alteram opperitur, qua, Iesum & Mariam inclamans, occubuit. Ioannes qui aliquanto interu-

lo antecedebat, simulatque acinacem semel & iterum in matrem vibrari sensit, retrò flectit oculos, & ubi quid gereretur aspexit, & ipse submittit genua, atque, Iesu, & Maria clarè imploratis, vno ictu perimitur. Corpora, dum tempus sit ea in alium digniorem, & magis decentem locum transferendi, ante ipsorum ædes, sepulturæ tradita sunt. Deo laudes interea soluendæ, qui talem constantiam, animique fortitudinem fidelibus suis impertit.

Nangasachi VI.

Idus Mart. anno

MDCX.

FINIS.

H; FACVL